

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quando in pignore dato in securitatem mutui adsit usura? Caput Sextum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

semper petere lucrum ex mutuo, non tanquam debitum, sed, ut experietur benevolentiam, & gratitudinem Mutuarii: nam respondent dupli modo formati posse easum. Primo, relinquendo libertatem, tum in Mutuante, tum in Mutuatio, & tunc dicunt non committi Usuram, quia, ut supra, dicto cap. 4. §. 2. dixerunt Molina, & Lessius, Conditio est hæc, sub qua datur mutuum, non pretium mutui. Secundo, posset id fieri, non relinquendo Mutuarium in sua libertate, sed obligando, ut omnino det aliquid proper mutuum, sicut in exemplo allato, ut singulis mensibus omnino solvat illos duos aureos, & tunc farentur, Usuram committi. Cum igitur hoc posterius sit illicitum, licitum vero illud prius, concludunt, falsum esse omne lucrum ex mutuo justificari posse.

4. His tamen non obstantibus, periculum est, id absolute concedere, & an concedi possit, incertum. Nam in dicto cap. 4. §. 2. n. 9. solum in rigore speculativo locuti sumus; Periculum, quia, ut ipsam Delugo prudenter ibidem addit, id non esse consulendum, sed dissuadendum propter magnum periculum Usurariæ conventionis. Incertum, quia sicut pactum antea initum de dando aliquid ex liberalitate ei, qui consert Beneficium Ecclesiasticum semper presumitur esse ex obligatione, non autem ex liberalitate, atque adeò regulariter peccati peccato Simonis, ita ejusmodi pactum dandi illos aureos in casu nostro, &c.

Dixi (regulariter) nam scio, aliquos putare in simili pacto, si sincere fiat, non committi in aliquo casu Simoniam, ut potes videre apud Dianam loc. cit. sed nobis satis est communiter Simoniam adesse.

5. Semper autem dictum est (non dat illos aureos ex debito) quia, si darer ex debito dictos aureos Petrus, subiret clarè novum gravamen, se enim subjeceret debito Justitiae, cui antea subjectus non erat, quod manifestè importat Usuram.

6. Id certè occurret etiam in re, quam alias facile, & voluntarie quis faceret, nam, si quis non solum facile, & sine ullo incommmodo operationem quamplam exercet, sed etiam cum delectatione, quale est Musico v.g. Cantiunculas emodulari, si tamen is ad illas canendas se obligaret, aliquid ei deberetur, & tu in iustè illud denegares, quia lubit ille gra-

vamen, dum, quam facere poterat ex liberalitate, facit jam ex obligatione Justitiae. Restè igitur Salas, & Delugo citati, immò omnes, semper excludimus obligationem ex debito. Quamvis enim Petrus v.g. nullum incommodum sentiat adeundi ad tuum Mollandinum, quia v.g. illud proximè situm est ad ejus dominum, non propterea negabis, esse gravamen, & aliquo præcio estimabile, se ad illud adeundum, obligare.

CAPUT VI.

Quando in pignore dato in secunditatem Mutui adsit
Usura?

1. **N**on raro, ob securitatem Mutui dare Mutuarius Mutuanti pignus, immò, & non raro addit fidejussorem, quæ sanè, quando lucrum non accipitur ob periculum sicutè fieri, vidimus supra.

Porrò ex hoc tres emergunt difficultates. Prima, de pignore fructifero, cuius nam sint fructus? Secundò, de pacto legis commissoriae. Tertiò, de eodem pacto, quando additur fidejussor.

2. Sunt hæc difficultates satis communes. Verum, si nostra doctrina communis erit, illud novi sufficiat, quod clare, & breviter, præcisiss Doctorum amphictibus, sigillatim, Deo dante, enodabuntur.

§. PRIMVS.

*An Mutuans percipere queat fructus
pignoris fructiferi sibi
dati.*

1. **R**egula sit generalis, non posse, ut patet ex Textu. a Et ratio est manifesta, a C. I. & a quia in hoc, præter cetera, differt contractus & C. Contractu Mutui à contractu Pignoris, quod in mutuo questus. transfertur dominium, illudque acquirit, ut De Juris supra dictum est, Mutuarius: at in Pignore non transfertur dominium Pignoris in C. Significante. De eum, qui Pignus accipit. Cum ergo Mutuans, in casu, de quo loquimur, accipiat Pignus à Mutuario, ejusmodi Pignus remanet in dominio ipsius Mutuarii, ergo ipsi fructificat, ergo Mutuans sibi eos fructus applicare,

SSS 3 care,

care, non potest, sed, vel reddere debet Mutuatio, vel computare in sortem, id est in partem solutionis debiti. Quod si adfuerit pactum, ut fructus pignoris cederent Mutuanti, pactum Usurarium fuit, quia addidit novum gravamen Mutuatorio.

2. Propter eandem rationem, (ut id hac occasione non decidat) quando pignus non est fructiferum v. grat. est vestis, vel aliquid, quod usu attinetur, non potest ponit pactum, ut eis uti possit ille, qui pignus retinet; esset enim id novum onus Mutuarii, nam, praeter integrum mutuum suo tempore reddendum, patetur damnum ex concessione ejusmodi usus. Quod si eis nihilominus Mutuans uteretur, quamvis dictum pactum non præcesserit, peccaret contra Justitiam, quia, invito Domino, rem alienam contrectaret.

3. Duo autem hunc rigorem temperabunt. Primum, quando pignus usu ipso non consumitur, quale esset vas argenteum, torques aureus, &c. facilis poterit præsumi, vel ipsum Dominum facultatem concedere utendii, vel esse parvitatem materiae semel, vel iterum eo uti. Secundum, quando pignori, quod ex se usu attinetur, iplo tamen raro usi ipsi consulatur, quia nimurum sic à tineis non corrodetur, non excedetur à pulvere, &c. idem poterit, immo, & debebit præsumi, semper addendo, ut hæc non siant cum præjudicio Domini, seu quando Dominus omnino nolle, judicatur.

4. Ex ratione regulæ allata num. 1. communc est in omni pignore (nec solum in pignore dato in mutuo) debere servari ejus fructus pro Domino, qui pignus dedir, quia, ut dixi, de natura pignoris est, ut ejus Dominium non transferatur in Pignorarium.

a Solas, Idque verum est, etiam, si fructus illi sint *Leff. Loff. aliq. ap. Delugo*, ex pignori, quod alias Domino erat inutile, tamen justis expensis culturae, & laboris pro Pignorario, ut notant Doctores, & potest colligi ex dictis à nobis a-131.

b Lib. 8. in 5. Propter eandem rationem, si Equum Deca. Tr. das pignori, erit is tuis expensis alendus; quia 3. c. 7. §. 7. vius est equus, & sicut tibi fructificaret, ita à ann. 2. & restitutus erit. Moneo tamen, persæc. c. 3. §. 5. n. pè usu v.g. dicti qui compensati posse, & de præsor. 4. bere expensas, quibus alitur, ut videre est

apud Bonac. & reddito, quod superabundat, c. Bon. 4.3. Domino.

6. Scio autem, adesse remedium faciendi qu. 10. de conc. fructus tuos ex pignore, quod accepisti: si p. l. m. n. nimirum illud emas cum pacto retrovenden-^d, nam tunc non erit amplius pignus, sed res tibi vendita, quarè tibi fructificabit, sed consequenter, à te erit alenda, licet tibi etiam peribit, ut notat ibidem Delugo num. 132. si peribit.

6. Si fore culpa sua Pignorarius fructus non colligat ex pignore, an & quatenus reneatur ad restitutionem, facile habere poteris ex Doctoribus citatis, & ex universaliter di-ctis suo loco à nobis. d Lib. 8.1.1.

8. Quæres. Fructus prædicti pignoris, De Tr. quamvis sint Domini, sunt ne subjecti, seu c. 3. §. 1. hypothecati ipsi Creditori?

Respondeo, sanè esse, ut habetur in e. Ju- c. L. P. re, & videri latius potest apud Molinam in g. 4. §. 4. simili.

9. Denique regula eadem allata nu. 1. tres Qui pign. habet exceptions valde solenes in Jure. Pei. in pign. ma est, ut tamen Gener possit f. accipere sibi f. Mol. d. fructus pignoris, non computando eos in f. 1. 9. R. R. sortem, quando ejusmodi pignus datur ipsi à f. c. n. 6. Socero ob dotem, quam dandam post annos promittit, & iactrim dictum pignus ipsi de-dit; idque, præter cætera Jura, habetur clare in C. salubriter de Vsuris.

10. Secundò, ut Dominus directus Feudi possit sibi retinere fructus Feudi, non computando in sortem, quando Feudatarius ob ali- quod debitum illi in pignus dedit Feudum, ut habetur in cap. 1. de Feudis. & cap. Conque- f. 1. 7. ff. stus de Vsuris. Sed adhuc quædam limitatio- g. Mol. d. nes, seu declarations omnino videndæ apud 132. Ne. Molinam, g. aliosque. c. 17. 11.

11. Tertiò, idem cum iisdem limitationi- manna. bus, etiam potest Dominus directus, si forte 17. 6. Empiteuta illi oppigneraret prædium con- 139. Sal. c. 10. 8. cessum in Empiteusim. Lege citatos. Tr. de Vsur.

§. II.

De pacto legis commissoris in favorem mutuantis.

1. IN toto Titulo ff. de l. commissoria conce- 15. f. 8. ditur Venditori alicuius rei, ut, si ejus Dian. n. Emptor pretium non solvat constituto tem- tr. 8. n. de. 27. dictus

dictus Venditor, ad suum arbitrium, vel reperi te sibi suam rem, vel Emptorem obligare ad solvendum pretium, quo pacto Emptor dicetur cadere in commissum. Iustam esse hanc legem, & servandam in venditione, pro qua lata est, concedunt omnes, sed queritur utrum aliud simile sit in Mutuo: An nimis

dictum iuste ponatur pactum, ut si Mutuatarius præfixo tempore Mutuum non reddat, pignus, quod est in manu Mutuantis, intelligatur esse venditum ipsi Mutanti pro suo Credito, seu pro suo mutuo. Nam, quando non præcedit pactum, an pignus intelligatur venditum, vel vendi possit, dicemus, Deo favente, cum de pignore erit germana tractatio.

2. Respondere, id pactum in Pignoribus omnibus, atque adeo in pignore pro mutuo reprobatur, à legibus, irritumque redditur, & b.L. Plim. merito, quia aliquando pignus est majoris Cade padiis valoris, quam mutuum, seu ereditum, unde pign. C. Si- ad pericula Injustitiae amovenda recte ejus- gificant. modi pactum leges reprobant.

3. Quod si fiat pactum, ut Debitor non solvente debitum in suo termino, pignus remaneat venditum, non pro Credito, nec pre- dictio aliquo determinato, sed pro pretio justo, quod tunc currit, vel, quod boni viri arbitrio secundum occurrentes circumstantias decer- tur, redditio excessu, si quis sit, ipsi Debitori, erit nè licitum?

4. Respondeo, fore illicitum, si id tanquam gravamen pro mutuo imponatur, ut ex dictis patet: at, si imponatur, ut Creditor habeat suum, indemnisque reddatur, licitum e fore. Molin. d. 324. Tertio Ratio est, quia illud est in justum pactum in z. de ket. Mutuo, quod ordinatur ad habendum aliquod lucrum supra mutuum, sicuti illud est in justum pactum in cæteris contractibus, quod ordinatur ad habendum plus, quam Creditori debetur. At vero illa pacta, quæ ordinantur ad habendum securum ipsum solum mutuum, vel Creditum, Usuraria, vel inusta nequaquam sunt. Hujus autem generis est, petere Pignus, vel Fideijustorem sufficien- tem, vel velle hypothecam generalem, vel specialem super bona debitoris, &c. quilibet enim securitatem suæ rei potest justè postula- re. Quare, cum pactum, quod ordinatur ad vendendum pignus elapsò termino, imponatur (ut supponimus) ad securitatem Mutui, dumtaxat, de quo loquimur, Usuriam non erit, cum non possit esse rationabiliter inju-

stus Mutuatarius ex eo, quod Mutans, seu Creditor velit omnino suum recuperare.

Quod si Mutuatarius damnum considerabile subiret ex pacto, vi cuius vendi deberet pignus alteri, sanè non posset permitti ejusmodi pactum, quia sic adderetur gravamen, ut ex roties dictis patet. Vide quæ dicam ite- rum infra de venditione pignoris.

d Inf. Tr. 7

de Fideijs.

§. 3.

§. 4. n. 2.

De pacto legis Commissoria in favorem Fidei- jussoris.

1. Accidit saepè, ut præter pignus in potestate Mutuantis ad sui crediti, seu mutui securitatem repositum, accesserit itidem Fideiussor pro eodem mutuo; queritur jam, an fideiussor, quando subit onus fideiubendi, possit iniure pactum cum Mutuatario, ut ipso Mutuatario non reddente Mutuum, pignus remaneat pro ipso fideiussore, non quidem absolute, seu pro pretio determinato, id enim in simili reprobatum est §. antecedente, sed pro pretio justo, illo scilicet, quod boni viri arbitrio judicabitur, vel curret in foro, reddito excessu ipsi debitori.

2. Ne quæstiones implicemus, hic non loquimur, an pro fideiussione possit quis aliquid recipere, quod certè potest, atque adeo posset fideiussor à Mutuatario exigere, ut pignus sibi remaneat pro vendito, si tanti valet pignus, quanti sua fideiubendi opera, vel quantum ipse fortè solvet in gratiam Mutuatarii, ut infra, cum de Fideiussione dicemus. Neque loquimur, an id possit constitui in pœnam Mutuatarii non solventis; posset enim, si pœna esset proportionata culpa, ut universaliter supra dictum est cap. 3. §. 5. ubi noravimus prærequiri sententiam, &c. sed querimus pro solo mutuo, quod dictus fideiussor fortè solvet in gratiam Mutuatarii, an possit dictum pactum fieri?

3. Evidem puto, e posse. Ratio est modo e Molin. d. dicta paragr. secundo, quia id pactum non dis. 324. imponitur pro mutuo ullo, sed ut Fideiussor fine contio- indennis servetur de eo, quod fortè sol- Cov. ab vet pro Mutuatario, quod certè eod. cito. Semper potest expo- ficer.